

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Redigeret af Emil Bohn.
Forretningsfører Sparekasseb. Ridder
Trykt i Gornitzkas Trykkeri, Allinge.

Avertissementsprisen er pr. Pettelinie
for Inserater paa Forsiden 15 Ore.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Ore.
etterfølgende Gange 5 Ore.

Nr. 61

Fredag den 4. December 1914

2den Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1700 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred.
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 50 Ore Kvartalet.

Malkekøernes Vinterfodring.

—0—

Fodringen af Malkekøer vil nød-
vendigvis medføre nogle Ændringer
i denne Vinter i Sammenligning med
tidligere, idet der er avlet væsentlig
mindre af Roer, særlig af Kaalroer
og Turnips, og Kraftfoder er betyde-
lig dyrere en sædvanlig.

Der er utvivlsomt adskillige Land-
mænd, som lader sig forlede af de
høje Priser paa Kraftfoder til at give
Køerne mindre deraf end de plejer,
og skal de samme Køer saa ogsaa
trækkes af for Roefodret, saa vil
Mælkeudbyttet nødvendigvis blive
saa lille, at der ikke kan faas ordent-
lig Betaling for det Grovfoder, Kø-
erne æder.

Det gælder om at holde sig fast
for Øje, at bedst mulig Betaling for
Grovfoder er Hovedopgaven med
Kvægholdet, og den, der venter, at
dette skal naas ved at give mindre
end sædvanligt baade af Roer og
Kraftfoder, vil lide Skuffelse.

Ca. 20 Foderenheder daglig til
gode, fuldmalkende Køer for om-
kring 40 Pd. Mælk maa kaldes pas-
sende. Dette Foder har vi i 80 Pd.
Roer (Kaalroer eller Runkelroer), 6
Pd. bedste Oliekager, 4 Pd. Hø og
5 Pd. Halm. Men skal saadanne
Køer trækkes af paa Roerne og f.
Eks. nøjes med 60 Pd. Roer, maa de
have mere Kraftfoder, 1 1/2 a 2 Pd.
mere, og her kan Maltspirer, Hvede-
klid eller Melassefoder, ja endog god,
sund Majs gøres nogenlunde Fyldest.

Disse sidste Foderstoffer er ogsaa
dyre, hvis de overhovedet kan faas,
men Sæden er endnu dyrere og bør
ikke anvendes til Malkekøer.

Flydende Melasse, som Sukkerfa-
brikerne tilbyder, kan ogsaa anvendes,
blandet i Drikkevandet eller paa
Kraftfoderet. Der skal sikkert noget
over 1 Pd. flydende Melasse til 1
Foderenhed.

Alle Oliekagerne er dyre, men der
er dog Forskel paa Prisen, og de
Kager, hvori Æggehvite og Fedt
kan købes billigst, bør foretrakkes,
for saa vidt de egner sig som Fo-
der til Malkekøer, og det gør i hvert
Fald følgende: Jordnød- Bomulds-
frø, Solsikke-, Sesam-, Soya-, Raps-,
og Kokuskager.

Ved Udregning af Prisen paa Æg-
gehvite og Fedt i Kagerne regnes

de to Næringsstoffer til den samme
Værdi, t. Eks.;

Jordnødkager med 48 pCt. Ægge-
hvite og 9 pCt. Fedt lig 57 pCt.
Æ. plus F. koster 17,5 Ore pr. Kg.,
giver 30,7 Ore pr. Kg. Æ. plus F.
Bomuldsfrøkager med 46 pCt. Æ.
og 9 pCt. F. lig 55 pCt. Æ. plus
F. koster 18,0 Ore pr. Kg., giver
32,7 Ore pr. Kg. Æ. plus F.

Ikke alene Kraftfoder er dyrt i Aar,
men der, hvor Roehøsten er lille,
er Roefoderet ogsaa kostbart, og
skønt Smørret staar i meget god
Pris, bliver Udbyttet af Vinterfodrin-
gen sikkert daarligere, end det ple-
jer; men det forbedres ikke ved at
give lidt Kraftfoder, tværtimod, der
skal netop mere til i Aar, end naar
Roehøsten er stor, for dog i hvert
Fald at opnaa den under de nuvæ-
rende Forhold højst opnaelige Be-
taling for det anvendte Grovfoder.

J. Brink-Lassen.

Om Juleskikke paa Bornholm

i gamle Dage skriver Ph. R. Dam
i „Folkeliv og Indstiftelser paa Born-
holm“:

At Børnene klapper i Hænderne
og jubler af Henrykkelse, og at de
ældre med en vis indre Glæde tæn-
ker paa Gilder, Kaneture og Jagt-
partier, er baade gammelt og nyt.
Med Hensyn til Børnenes Jul, maa
der dog her mindes om, at Juletræer
var sjældne og først kom i Brug
som en mere almindelig Indstiftelse
flere Tiaar ind i Aarhundredet. Li-
geledes, at Juletiden maa have sin
Forberedelsestid. Der tages alvor-
ligt fat med Slagtning, Brygning,
Bugning, Vadsk og mange deslige
driftige Forberedelser. Alt dette li-
gesom medfører en egen Duft over
Hjemmene. I nært Slægtskab her-
med staar Fjer- Ruskning og Rips-
ning, naar Gæssene er slagtede, da
samles baade store og smaa i Huset
omkring et Dejtrug, hver med sin
Gaas at ruske Fjere af. Senere
samles det til Rispning (Befrielsen af
Penneposerne for at kunne stoppes
i Dynen eller Dynevaar), hvilket sker
for det meste om Aftenen ved Lys,
alt imedens der synges Viser, for-
tælles Sandsagaer og gættes Gaader.
Det er hyggelige Timer, og saaledes
arbejdes der til Sengetid.

For mange, mange Aar siden hør-
tes der i Juletiden smaa Visestum-
per (mest af Tjenestefolk), saa som:

„Julen kommer, som vi se,
vi ha nok at æde,
vil det lystig fryse og sne,
saa kører vi paa Slæde.“

Dette var i Forventningen forud.
Senere hen nynnede et lille Vers,
der lød saaledes:

„Jyaaautan aa Jylada
e Far aa Moer saa majed bra,
men naar anjda Jyl gaar indj
ja, saa faa di et anjed Sindj.“

Selve den højhellige Juleaften
blev der lagt megen Vægt paa. Der
straaede mangfoldige Lys i Værel-
serne, og det gik over Maade run-

deligt til med Mad og Drikke, paa
de fleste Steder mere end med Ju-
lesalmer og aandelige Sange.

Først til „Unjarna“ (Mellemmad)
vankede der Hvedebrød og „Hon-
ning og Brændevin“ (Hønneu aa
Brænjevin) i Ølgas, eller til at søbes
med Ske af Skaale, hvori der tillige
var smaa Stykker Kommens-Kring-
ler. Siden efter, ved Aftensbordet
skiftedes der med Retter efter en fra
Fædrene nedarvet Spiseseddel, der
var uskreven og utrykt, men for det
meste ufravigeligt lød saaledes:
Klipfisk, Risengrød, Steg (Gaas,
Kalkun eller Flæskesteg) Æbleskiver
Snapse, Øl og Puns. Det kunde
sætte Folk i Stemning! Men mær-
keligt nok, der var en saadan Ære-
frygt for denne Aften, at en Rus ikke
var tilladt, og derfor var det meget
sjældent, at sligt hændtes nogen.

Slagtning, Bugning o. s. v. til Ju-
len var saa rigelig, at der samtlige
Juledage og hele Mellem-Julen
(„Mæljyln“) blev spist og drukket
som til „Gæstebud.“ Denne Tid og
Dagene helt hen til Hellig tre Kon-
gers Dag blev der ikke arbejdet syn-
derligt mere, end højst nødvendigt,
saa som hvad der angik Husdyrenes
Røgt og Pleje („Sysling“). Hoved-
sagen, hvortil Tiden blev optaget,
var Gæsteri, Gilder og — hvis det
var Sneføre — Kanefarter.

Legen paa Julehalm blev efter
haanden sjældnere og sjældnere,
men først efter Forløbet af en Men-
neske-Alder ind i Aarhundredet var
den helt afskaffet, hvilket vist nok
var meget heldigt, thi det var en
grim Skik, der af nogle antages at
nedstamme fra Hedningetiden. Den
bestod i, at der i Dagligstuen ud-
bredtes Halm paa Gulvet („Søster-
seng“), hvorpaa Husbond og Mad-
moder, Børn og Tyende tilbragte
flere Nætter. Der blev ogsaa om
Dagen spist, drukket og leget Jule-
lege, mens der paa et Bord i samme
Stue stod opdækket med Steg og
Drikkevarer, hvorved der kunde spi-
ses og drikkes paa den Maade, at
Folkene gik til og fra efter Lyst
og Behag.

Selve Julelegene uden Halm er
jo en Skik, der bleven vedligeholdt.
De mest gængse Lege i hine Tider
var:

„At hænge“, „at skrifte“, „Mun-
ken gaar i Enge“, „at bytte Koner“,
„gætte Nødder“, „Ræven og Gaas-
en“, „grave Guldebler“, „paa For-
undringsstolen“.

Af Kortspil var gængse: „Trekort“
„Gnie“, „Styrevolt“, „Polskpas“ og
„Mariage“, („Marrias“).

Til Underholdningen i Julen hørte
et Par Slags Spil, som synes at være
skrevne i Glemmebogen: „Drag-
tavle“ og „Hæremølle“, hvor Brikker
flyttes efter inddelte Linier paa en
Tavle, eller skrevne med Kridt paa
et Bord, — en Art ringere Spil i
Stedet for Dam- eller Skak- Bræt-
spil.

Her kan det nu vist nok være paa
Tid og Sted til et Forsøg paa at
skildre et Julegilde. Dagene mel-
lem Jul og Nytaar („Mæljyln“, d. e.

Mellemjulen) var en Tid, der havde
ældgammel Hævd og Indvielse til
at pleje Gæsteri-Omgang og holde
Gilder i — lige som endnu i vore
Dage — og forøvrigt Tiden indtil
Sankt Knuds Dag. Et gammelt Ord
lyder: „Knud kører Julen ud.“

I Mørkningen, helst med Kaneføre
og opdukkende Maane og Stjerne-
lys, køres der — altsaa helst paa
Kane og med Bjælder paa de bed-
ste Heste, der raades over — af
Sted til Julegildes-Gaarden. Her
glimter de oplyste Vinduer de frem-
færende Gæster i Møde, som man
nok kan tænke sig, med Forjættelse
om Gildets Glæder. Kun Lænkehun-
den er ikke tilfreds med al denne
Uro, den bjæffer, farer omkring og
slider i Lænken, som om den var
sat til at passe paa det hele.

Fra Gaardspladsen, hvor Fraspæn-
dingen gaar for sig under en rast-
løst Travlhed, for at faa de dam-
pende Heste i Stald og tildækkede,
strømmes der ind i Forstuen, hvor
Rejsetøjet aflægges og hænges paa
Knager. Og nu, alt som Gæsterne
albue sig frem fyldes Ørerne beha-
geligt med Hilsning og Gæsteven-
lighed, „Go Då! glædelig Jul! vel-
komna Govenner!“ Og den ene
Gæst efter den anden lodses ind i
Storstuen, der straalere i et Lyshav
af Gaardens bedste og fineste Tæl-
lelys, støbte i Mængde til Juletidens
Behov. Uafadeligt gæstbydes, vin-
kes og trykkes der nu til Bords:

„Varren saa goa aa taen Plås Goven-
ner, faa en Forfriskniug oven paa
Kjøreturen!“ — Der trakteredes
til en lille Begyndelse med Bræn-
devin, Øl og Kaffe, hvilket svarer til
„Unjarna“ (Mellemmad). I et af
Stuens Hjørner findes der paa de
fleste Steder, hvor der holdes Gilde,
et lille Bord, „Tobaksbordet“, hvor-
paa der staar en lille Kasse med
„Biskop“, „Blaamand“ eller „Petum
optimum subter solem“. En Del
Kridtpiber findes der ved Siden af.
For Resten medbringer Mændene
for det meste selv Piber. (Det bør
her bevidnes, at der ikke herskede
nogen Kræsenhed eller fin Smag,
hvad Tobak angik). Til daglig Brug
røgedes ikke ret meget, og Cigarer
kom først ret i Brug hen imod Tre-
diverne.

Efterhaanden som Tobakstaagen
tillager, samles især ældre Mænd
om Spillebordene til en „Trekort“
eller „Skærvindsel“, hvilken sidste
nu for Tiden knapt kendes af Navn,
men som omsider vistnok afløstes
af „Polskpas“. Af Kvinderne, eller
i Forening med dem, blev der spil-
let „Styrevoldt“ eller „Mariage“
(Marrias). Nogle syntes bedst om
at sidde og snakke til Nydelsen af
Piben, Øllet og Kaffen. „Nu villa
vi passiarra om gammalt og nyt“,
siger en af de ældre. Forslaget fin-
der Bifald og tages til Følge. Der
sker en lille Sammenrottelse. Sam-
talen drejer sig mest om Gaard- og
Hestehandel eller Bytning („Øjabyt-
teri“), Sædpriserne, Forlovelser og
Giftermaal. (Vor Tids Politikk, „Ven-
stre“ og „Højre“ og sligt var endnu

ikke opdaget, men helt ukendte
Ting.)

I Lillestuen har Kvindekønnet lige
som et særligt Omraade. Der sum-
mer det som i en Bikube, saa det
næsten ikke er muligt at høre no-
get helt. Det er Nydelsen af Kaffen
der sætter Livlighed og Stemning
i Selskabet. Hvad snakkes derom?
Lad høre, f. Eks:

En Kone: „Har ni hørt, a Skou-
gaards Holjering e forlouader me
Gadegaards Karnan?“ En anden:
„Ja vist, hanj gaar ju paa Eksere-
skola aa ska gjorres te Løjtnant ver
Dragonarna. Men Karnan ska ju ar va
Gaarinj, saa ded kan gaa læje op.“

En tredje: „Ja, men e hanj ikkje
en fæsljer Rasapasa (Spradebasse og
fremfusende Person), hvad Marna?“

Den første: „Aa, Holjer e daa
al Tid lie saa goer som Nørregaards
Torkjeling, denj kan ja nu ente li,
for hanj e enj løjler Narrefas,
tykkjes maj. Ja, ja, enj har jo Lou
aa synes“. Lige med et lyder der
forjættende Toner for Ungdommens
Ører fra Spillemandene ude paa
Salen. Instrumenterne stemmes! —
Det almindeligste er to Spillemand,
en paa Violin og en paa Klarinet
eller Fløjte, sjældent flere eller færre,
undtagen nærmere henimod vor Tid
maaske flere.

Der klappes til Dans! Og den
gaar nu for sig i et Køre væk, der
taales ikke lange Pavser. Der haves
mange Slags Danse, som her alle,
saa vidt muligt bør nævnes, nemlig:
„Engelsk Dans“, „Klappetur“, „Me-
nuet“, (Mollevét), „Totur“, „Seks-
tur“, „Bromla“, „Kikketur“, „Trop-
tur“, „Kjællikkatur.“ Endvidere:
(Rund Danse), „Vals“, (sagte eller
Wiener), „Tyroler“, „ungarsk“,
„Skotsk“, „Hopsa“. („Hamburger“
og „Polka“ forekom sjældnere).

Enkelte „Turer“ og Dansemelodier
havde Yndlings- eller Kælenavne,
som: „Per Kolbergs“, efter en kendt
Mand i Rønne, „Prinseturen“ fra den
Tid, en Prins var her paa Landet,
o. s. v.

Den første Dans efter Hovedmaal-
tiden plejer at være „Klappetur“,
(hvoraf der haves to Slags.)

Ældre Folk og Børn tager ogsaa
Del i Dansen, de først nævnte dog
for det meste kun i adstadige „Tur-
rer“, saasom „Menuet“ der ikke
gaar ret ofte over Bræderne. — Hen
imod Midnat stilles Borde til Spis-
ning, enten i Storstuen eller paa Sa-
len, eller begge Steder. Der dæk-
kes Bord saaledes, at flere danner
to sammenhængende Rækker, „det
søndre Bord“, (Solsiden), som er
det fornemste, „det nordre“, som er
det ringeste. Den fornemste Plads
ved Bordet er den Bordende, der er
længst fjærnet fra Indgangen eller
Forstuen. Køresvendene og Gaar-
dens Tjenestefolk holde for det meste
Hus i de ringere Stuer, for saa
vidt de ikke er satte til at tage Del
i Opvartningen. Der findes en ri-
gelig Opdiskning paa de hvide
Drejlsluge, og der tages fat paa
Retterne i følgende Orden: Først
Klipfisk og Kartofler med Snapse

(„Type“) og Øl til, derefter Gaase- og Kalkunsteget med Agurker og Rødbeder til. Til Slut Puns. Det er en Hæderspost at skære for ved Bordet, og endnu mere at betros den kostbare store Sølv-Panseske til Opvæning af Bollen, hvilken Bestilling Værten gerne overdrager til en Mand, som han vil vise Ære og Udmærkelse. Der drikkes Skaaler, men uden Taler, saa som:

„Og dette skal være vor Væertes Skaal, Hurra! Og Skam faa den som ikke vor Væertes Skaal vil drikke, Hurra, Hurra den Skaal var bra, Hurra!“ —

Ligedan for Værtinden.

Værten takker da med en Skaal paa samme Vis for Gæsterne. (Kort efter hver Skaal „Bravobravissimo“). Mest som Undtagelser og kun ved de færreste Gilder blev der sunget Drikkeviser.

Følgende bør antegnes og mindes som de mest gængse:

Mit fulde Glas og Sangens raske Toner og vittig Skæmt og Munterhed jeg sælger ej for alle Frysters Kroner og Salomoners Herlighed thi Rigdom ej lykkelig gor og al Ting jævnes, naar man dør, osv.

Eller:

„Til Glæde Nordens raske Sønner, se Fader Eван os belønner osv.“

Eller:

„Vil du være glad, saa maa du drikke, Vin slukker alle Sorgerne, osv.“

Et saadant Maaltid med Drik, Skaaler og Sang varer et Par Timer omkring Midnat. Saa brydes der op fra Bordet med „Tak for Mad“ til Vært og Værtinde, og „Velbekomme!“ mellem Gæsterne indbyrdes, alt ledsaget af varme Haandslag. Dansen og Kortspillet, m. m. tager atter fat med forfrisket Kraft. Dansen bliver efterhaanden Sveddampe, Tobakstaagen tættere, lige som ogsaa Støvet paa de dansendes Klæder. Alt Sligt medfører Tørst, og der drikkes temmelig meget imellem Stunder. Men det er en Skam at lade sig drikke „fuld“, og dette sker derfor sjældent.

Først naar den straalende Morgensol sliger op i Øst, lige som rødme over Menneskebørnenes Udskjelser, indtræder der i Gildesjælene en Fornemmelse af, at nu maa der snart brydes op. Og Kroppene retter sig derefter. Men forinden Hjemfarten maa der dog først rettes an til Frokost („Marnmaal“) ved lange Bordrækker. De hvide Drejlsdug kommer atter for en Dag, belastede med en forsvarlig Mængde Mad: varm Skinke med Kartofler og opstuvet Kaal, flere Slags kold eller varm Sleg, Øl, Snapse og Kaffe. Og der tages fat, saa det klirrer i Tøjet. Samtalen drejer sig om nyttige Ting efter Aarstidens Behov. Har nogen et Sæt Jultælger, („Hjulfil“) at sælge? Hvem har Tillægskalve at sælge? — Og somme Tider slutes der da Handel paa Stedet. Naar Morgenmaalet nu er sat til Livs og man har rejst sig fra Bordet, siges mange venlige Ord mellem dem og Værten om at gæste igen, og der tages Afsked. Gæsterne byder Farvell lader spænde for til Hjemfart og ifører sig Rejsetøjet. Som en almindelig Skik og Brug, maa de dansende Mandspersoner ikke forsømme, forinden de forlader Gæstebuds-Gaarden, at give „Spillemands-Penge“. Enhver dansende Mandsperson ofrer en Mark eller to. Og i denne lidt uhyggelige Afskedstid, bør Gæsterne ikke se sig i Spejl. Dagslyset aabenbarer Skanser af Sved og Støv paa Aasyn og Klæder. Det gælder om, saa rapt som muligt at komme i Rejsetøjet og — af Sted paa Vej hjem efter, for at vadske sig og sove ud. Hvilken kvægende Tanke! —

Naar Gæsterne nu er ordenlig indpakke og komme op i deres Køretøj, maa Hestene trække ud, somme Tider i Galop over Stok og Sten. Enkelte og sjældnere Gange bliver det til Vædekørsel mellem Lystli-

vende, for at prøve Hestenes Dyder og Lyder — naar der er talt om at bytte eller sælge.

Mere end paa nogen anden Tid af Aaret var Julen gavmild paa Mad og Drikke af bedste Slags, og Folk forsøgte ikke at proppe sig med denne Velsignelse fra Morgen til Aften og somme Tider om Natten med. Og da Tiggerne var flere, men Fattigskatten maaske mindre end nu om Tider, var der god Lejlighed til at bøde herpaa, (de mødte ogsaa i Snevis med Pose og Krukke). Paa sine Steder var det ogsaa Skik at slippe Lænkehunden løs, for at den kunde tage Del i Juleglæden.

Forinden der nu tages Afsked med den velsignede Juletid, bør her mindes om, at de saakaldte „Smørrebrøds-Gilder“, hvor Gæsterne ikke kommer til at sidde ved Bordet, men spiser staaende omkring en lang sammenhængende Bordrække paa Salen, skriver sig fra en Tid 20 eller 30 Aar ind i Aarhundredet og vedkommer egentlig ikke de Julegilder, som foran skildres, der er baade gamle og unge. For Resten udmærkede Smørrebrøds-Bordene sig ved skaaret Smørrebrød med mange Slags fortrinligt Paalæg, Kager og en overvældende Mængde lifflig Puns, saa de ikke er til at foragte. Men de rigtige gamle Gilder og Selskaber adskilte sig derved fra de nyere, at baade gamle og unge i Flæng kom med som Gæster, og i Almindelighed kendtes ikke den Aldersgrænse, der betegnes ved Ungdoms- og Børneballe.

Et Opraab.

—o—
For Fred og kristeligt Fællesskab.

For at klargøre de evangeliske Kirkers Stilling til den nuværende Verdenskrig er der bleven tilvejebragt en fælles Udtalelse for Fred og kristeligt Fællesskab, der samtidigt offentliggøres i de vedkommende Lande. Udtalelsen har følgende Ordlyd:

— Verdenskrigen volder usigelig Smerte. Kirken, Kristus Legeme, sørger og lider. Menneskene klager i deres Nød: Herre, hvor længe.

De virkelige dybe Aarsager, som i Tidernes Løb har hobet sig op, og den nuværende Anledning til Fredsbruddet skal Historien udrede. Gud alene ser og dømmer Hjerternes Hensigter og Tanker.

Vi, Kirkens Tjenere, retter til alle dem, der har Magt og Indflydelse i denne Sag, en inderlig Opfordring til alvorligt at tage Tanken om Fred under Overvejelse, saa at Blodsudgydelserne snart kan høre op.

I Særdeleshed paaminder vi Medkristne af de forskellige Nationer om, at Krigen ikke kan sønderlide de Baand, hvormed Kristne forener os indbyrdes. Tilvisse har hvert Folk og Rige sit Kald i den guddommelige Verdensplan og maa, selv om der kræves tunge Ofre, fuldbyrde sin Pligt, saaledes som Tilskikkelsen anviser den og Menneskenes svage Øjne formaa at skønne den; men hvad Øjet ikke altid kan se, det véd vor Tro; at Folkeues Væddestrif til sidst maa tjene Guds Herredømme, og at alle Kristne er Et. Lad os derfor anraabe Herren om, at han vil kvæle Had og Fjendskab og skaffe os Fred. Ske Guds Vilje.

— Udtalelsen er underskrevet af samtlige nevtrale Landes Biskoper eller Forbundsraad samt Ungarns Biskop Ferenez.

— Blandt de Breve, i hvilke de i de krigsførende Nationer adspurgte Gejstlige har nægtet deres Underskrift, men givet Udtryk for kristeligt Fællesskab, gengives her følgende:

Overhofprædikant Dryander, Berlin, skriver i Hovedsagen følgende:

— Hvor udelit jeg end er enig med de i Punkt 1 udtalte Tanker, vil jeg dog ikke være istand til at underskrive Punkt 2. Meget, som vi nu blot ser gennem Dagskampens skumrende Støvskeer, vil i Historien vise sig i et andet Lys. Men vor gode Samvittighed, vor Frimodighed og vor Beslutsomhed under det nuværende frygtelige Tryk hviler paa den for os urokkelige Overbevisning om, at den blot saa meget klarere — hvilket ogsaa allerede er sket, — vil bringe vor Sags Retfærdighed frem i Lyset.

Men om muligt endnu stærkere maa jeg vende mig mod det 3dje Punkt. Den, der overfalder fra fire Sider, forsvaret sit Liv, handler i Nødværge og opfylder en kristelig Pligt. I denne Situation er vi.

Med den Indsigt, som Deres nøje Kendskab til det tyske Folk giver Dem, maa De, Hr. Ærkebiskop, vurdere de Grunde, af hvilke jeg, til Trods for min fulde Vædsættelse af Deres Hensigter og til Trods for fuldstændig Enighed med Dem i Tro og i Kærlighed til Brødrene og i det, der for Krigens Vedkommende følger deraf, dog maa nægte min Underskrift.

Men De maa tillade mig at tilføje en anden Tanke. Jeg ved ikke, hvilket Svar De vil faa fra de andre Brødre, til hvem Deres Henvendelse er rettet, men jeg kunde tænke mig, at denne skulde finde en mere aabenhjært Modtagelse ved en anden senere Lejlighed. Jeg tillader mig derfor at henstille til Deres velvillige Overvejelse den Tanke, om der ikke muligen i et kommende Øjeblik kunde blive givet et tydeligt guddommeligt Fingerpeg for en lignende Opfordring.

Jeg forener mig i Hertet med Dem i Bøn om, at i denne Opofrelsernes, Taarernes og Lidelsernes Tid, i hvilken jeg daglig lever, Fredens store Herre maa skænke Verden sin Fred, kvæle Had og Fjendskab og lade et nyfødt Folk af Kristne udgaa af Krigstidens Smerter, som Eders i Kristus forbundne.

— Ærkebiskopen af Canterbury skriver følgende:

Jeg har i Samraad med andre alvorligt overvejet det vigtige Dokument, som var vedlagt Deres Brev af 1. Okt.

Det 4. Punkt i Deres Opraab udtrykker netop en Del af de Tanker, som vi gennem mange Aar har kæmpet for. Vi har af al Kraft arbejdet paa at fremme og opretholde Fred med Tyskland. Jeg er selv Præsident i et vigtigt Forbund af Kristne, dannet med den udtrykkelige Hensigt at arbejde herfor. Det er mig magtpaaliggende at holde dette Forbund i Live, saa at det paa ny kan oplage sin Virksomhed saa snart der ved Guds Forsyn gives en Mulighed derfor.

Jeg forudsætter, at De har opfordret mig til at underskrive Opraabet ikke blot paa egne Vegne, men i Kraft af min Stilling som særlig Repræsentant for den engelske Kirke. Jeg er overtødet om, at jeg i Øjeblikket ikke vilde give Udtryk for Kirkens Opfattelse, dersom jeg forbandt mit Navn med dette Dokument i den nuværende Opfattelse paa et Tidspunkt, da de moralske Tvivlsspørgsmaal, som er opstaaet ved Krigen, paa ingen Maade er afgjorte.

Jeg beder Dem alligevel være overbevist om, at saasnart der aabenbarer sig Mulighed for en retfærdig og betrygget Fred, skal jeg gøre mit bedste for at frembringe den.

Den Konflikt, der er fremtvunget i Europa — jeg udtaler intet om Aarsagerne dertil, men konstaterer

kun Faktum — maa, frygter jeg, nu den er udbrudt, have sit Forløb og som Resultat fastslaa den moralske Grundsætning, at en Nation er med Hensyn til sin Trokabspligt bunden ved sit højtidelig afgivne Æresord. Erkendelsen af den moralske Ukrænkelighed af en saadan Forpligtelse er Grundlaget for Bevarelsen af Fred og Fremskridt blandt Jordens Folk.

Kvinden som Spion.

I „Vort Land“ fortælles følgende Smaatræk om den Rolle, som Kvinden har spillet som Spion gennem Tiderne:

„Jeg har en Kok og 100 Spioner!“ sagde Frederik den Store ved en bestemt Lejlighed, og Tyskerne har aldrig glemt den Lære. Deres hemmelige Tjeneste er en af de bedst organiserede i hele Verden.

Det paastaas, at der aarlig anvendes en halv til en Snes Millioner paa Spejdere, der betales med 200 til 400 Mark om Maanedene.

Om man altid faar fuld Valuta for Pengene, er det naturligvis vanskeligt at afgøre, men at man allerede oftere under denne Krig har haft stor Nytte af det forudgaaende Spiongearbejde, det er givet.

Under Kampene i Nordfrankrig mener Englænderne, at Kvinderne har spillet en stor Rolle paa tysk Side ved at give alle Slags Signaler ved at tænde Lys i et Vindue, ved at lade Røg stige op eller ved at give Spioner Tøj til Omklædninger.

I det store Slag ved Aisne fangede Franskmandene en kvindelig Spion, som de anser for meget farlig. Hun optraadte med stor Flothed og havde sin egen Avtomobil med en italiensk Chauffør. Ved Paagrøbet viste hun sig i Besiddelse af falske Papirer, der var underskrevne af General Joffre og Lord Kitchener. Hun blev grebet ved Verdun og er nu stillet for en Krigsret.

Til Spiontjeneste benyttes alle Slags Kvinder, der optræder i alle Roller. Den professionelle Skønhed er ikke den mindst anvendte, og det har været til stor Skade for Artisterne, at det er oplyst, at mange kvindelige Spioner har dækket sig ved at tralle en lille Sang, vise et Par Ben i Trikot eller optræde med nogle dresserede Hunde.

Men i øvrigt er der Spioner i alle Stillinger, særlig som Guvernanter, Husjomfruer eller Tjenestpiger i militære og diplomatiske Familier, eller som Opvartningsjomfruer i Klubber og Frisørinder for fine aristokratiske Damer.

Disse Frisørinder skal ved Siden af fikse Kammerjomfruer, der ikke er bange for at „kikke lidt med Herren“ i Huset, være ganske ualmindelig farlige paa Grund af deres kvikke Hoved og deres lette Adgang til at indlede og belure Samtaler mellem Familiens Medlemmer.

Det paastaas ogsaa, at enkelte af disse Damer, naar de har tjent deres Riddersporer, bliver etablerede i store, elegante Lokaler rundt i Europa, særlig saadanne, i hvilke de udenlandske Diplomater og Militærattachéer holder til.

Den største Sensation paa Spionomraadet ved Siden af den verdensomspændende Dreyfussag i Slutningen af forrige Aarhundrede, var Efterretningen i Londons Presse om, at Tyskerne havde forskaffet sig en fuldstændig Plan over alle Fæstningsværkerne ved Gibraltar, Middelhavets Nøgle.

Der blev indledet en indgående Undersøgelse, og det viste sig, at

en vidunderlig smuk Kvinde havde taget Ophold paa Klippebjærgene og var bleven ualmindelig populær mellem forskellige yngre Officerer, med hvem hun dansede og flirtede.

Da man opdagede, at Damen hørte hjemme i Berlin, blev hun hurtigt muligt sendt hjem, uden at man ønskede at indlede Proces imod hende for ikke at kompromitere en Mængde engelske Officerer.

Umiddelbart før Krigens Udbrud vakte det Sensation i hele Evropa, at man i Maj Maaned i Berlin dømte Rosa Langstein til halvtredie Aars Tugthus for Spionage.

Hun var født i Bøhmen, og hun havde været Opvartningsjomfru i forskellige Lokaler i Frankfurt, Hamborg, Berlin og andre Byer. Efter at hun havde været i Paris, optraadte hun som Spion og solgte østrigske Militærhemmeligheder saavel til Frankrig som til Tyskland.

I 1913 gjorde hun Bekendtskab med en stor, skikkelig Ankersæd, som hun fik saadan Magt over, at han stjal Maskindele og Tegninger fra Holmen og Modelkamret og saaledes gav vigtige Oplysninger om et moderne Krigsskibs Mekanik.

Et af hendes Breve fra Paris faldt i Hænderne paa det tyske Polit, der lokkede Rosa Langstein i en Fælde og arresterede hende i Köln.

Omtrent samtidig med Rosa Langstein-Affæren falder Marie Petersens sensationelle Sag. Hun var en ualmindelig smuk, ung Dame, der levede af sin Sprogundervisning i Kiel. Hun gjorde megen Lykke mellem de garnisonerede Officerer, af hvilke flere efterkaanden blev hendes Elever. Til sidst var der en Løjtnant Dietrich, der helt var betaget af hende, og som var ansat ved Hærens Laboratorium, der faldt som Offer for hendes Intriger. Da hun erklærede overfor Løjtnanten, at hun vilde forlade ham, hvis han ikke skaffede hende hvad hun ønskede, saa glk han ind paa at forskafe hende Kort over en Række Minefelter og Havnefyre, der mulig har spillet en stor Rolle nu under Krigen.

Marie Petersen solgte Planerne til Frankrig, og alt vilde være gaaet godt, hvis hun blot kunde have levet i al Beskedenhed, som det sømmer sig for en Sproglerende, der faar 2 Mark i Timen.

Men Marie Petersen slog om sig med Penge, indtil Mistanken mod hende blev vakt og hele Komplottet blev opdaget og de skyldige idømt Fængselsstraffe.

Nu er det Krigstider, og nu er Straffen: Døden.

Frk. Kamma Thorn,

Datter af afdøde Proprietær Johannes Thorn, Hammersholm synes at udvikle sig allerede til at blive en fremragende Malerinde. I blandt de udstillende Kunstnere paa Elterarsudstillingen paa Charlottenborg bliver hun særlig fremhævet og bl. A. skrives der saaledes om hendes Kunst af en Anmelder i „Berl. Tidende“:

Med sine smaa sikre og omhyggeligt gennemarbejdede Studier har Kamma Thorn dækket en hel Væg, hvor man særlig lægger Mærke til den maaske lidt for haandfast behandlede Spurvehøg og de gode Blomsterbilleder og Stilleben. Men særligt Billedet af de to Kalve, synes at røbe, at Frk. Thorn har ganske særlige Evner for Dyremaleriet. Den sikre og enkle Behandling kan minde lidt om gamle italienske Fresker, men særligt Thomas Lundbyes Kunst bringes i Erindring. Det er Hovedet og Øjets Udtryk, der minder om vor store Dyremaler. Ogsaa Intenøret af Hestestalden leder Tanken hen paa Thomas Lundbye.

Frk. Thorns Billeder med deres gode maleriske og menneskelige Værdier stiller dem i Række med Udstillingens bedste Kunst.

Hvorledes er det med Kokessalget fra Gasværket?

Da Kommunen begynde Salget af Kokes, erindrer jeg, at Hr. L. Petersen, vistnok Formd. for Udvalget, udviklede i længere Foredrag, at Kommunen kun burde sælge Kokes til dens egne Beboere. Udenbys og Handlende skulde ikke nyde denne store Fordel, senere viste det sig, at denne Tale ikke havde været luttet Visdom, idet Udvalget senere bekendtgjorde, at Udenbys og Storkøbere kunne faa Kokes og større Partier endda med Rabat. I August blev Salget nok paany indskrænket til Indenbys og kun 1 hl. ad Gangen, herfra gjordes dog nok en Undtagelse for Jernbanefunktionærerne, til hvem man solgte 500 hl. og senere nægtede at levere dem, men paany ombestemte Udvalget sig til Udlevering.

Kunde Redaktionen give Oplysning om, hvorledes Udvalget for Tiden er sindet med Kvantum og Pris var vi sikkert mange, der kunde nyde godt af Oplysningen.

H. L.

Allinge Kirkenyt i November

Døbte: 1.: Stenh. Johannes Andreas Rømers Datter Mary Edith Rømer af Sandvig. 15.: Avlsbruger Sejer Andreas Kofods Datter Anna Ruth Kofod af Sandvig.

Viede: 7.: Ungkarl Stenh. Karl Andreas Nielsen af Allinge og Pigen Helga Alfrida Nielsen af Allinge-Sandvig Landdistrikt.

Olsker Kirkenyt i November

Døbte: 1.: Husmand Hansinius Andreas Hansens Datter Bodil Marie Hansen. 15.: Husm. Julius Møllers Datter Dagmar Mathilde Møller. Avlsbruger Anton Peter Christian Kures Søn Anton Emil Kure. 29.: Ugift Thora Nielsine Markers Datter Estrid Louise Karoline Marker (født i Allinge). Gaardejer Konrad Nielsens Datter Valborg Nielsen.

Gudstjenester.

Søndag den 26. November.

Ols Kirke Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Skrm. 9.

Allinge K. Kl. 2. " 1 $\frac{1}{2}$.

Søndag Eftermiddag Kl. 6 det store Fællessamfundsmøde i Sandvig Missionshus. Emne: Forskellen paa at være vakt og omvendt! Alle er velkomne.

Tirsdag Aften Kl. 8 Fælles Ungdomsmøde i Allinge Menighedshjem. Sekretæren taler.

Fredag Aften Kl. 8 Missionsmøde i Sandvig Missionshus. Pastor Høyrup taler.

By- og Herredsfuldmægtig Johannes Kofoed, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Stald- og Haandlygten 'Maro'.

Uundværlig for enhver Landmand. Kan skilles ad og renses paa en praktisk Maade, saa at Lysen holdes uformindsket i aarevis.

Enestaaende stærk, da Beholderen er fremstillet af forlignet Staalplade med Beskyttelsesring.

Glasset er beskyttet mod Slag og Stød.

Prisen er kun Kr. 2,75 pr. Stk., hvilket er Røverkøb i Forhold til Kvaliteten.

Faas kun paa Nordlandet hos

M. C. Funch.

Nogle 5-Ugers Grise

er billigt til Salg hos

V. Sørensen, Borre.

Allinge-Sandvig Sygekasse,

som er statsanerkendt, oplager Medlemmer indtil 40-aars Alderen. Foruden en daglig Pengehjælp yder Sygekassen fri Læge og Medicin for Medlemmerne samt fri Læge for deres hjemmевærende Børn under 15 Aar, desuden frit Sygehus- og Sanatorieophold.

Indmeldelser kan ske hos Kassereren, Hr. Bager P. Holm, Allinge.

Rø Forsamlingssal.

Foredrag af Hr. Højskoleforstander Hansen Lørdag den 5te December Kl. 7. Ikke-Medlemmer 25 Øre. Derefter Generalforsamling og Kaffe.

Foredragsforeningen.

Lommelampe-Elementer

ere atter hjemkomne og anbefales.

M. C. Funch.

Sukker

sælges stadig til smaa Priser.

Allinge Kolonial og Produktforretning.

Majs og Glutenfoder

ventes omkring 1ste December.

Bestillinger modtages.

Nordlandets Handelshus.

En Kviekalv

tjenlig til Tillæg, er til Salgs hos

Chr. Vesterdal, 9. Slvg.-Pcl., Olsker.

Magasin du Nords prima

anbefales som en kærkommen Julegave
Einar Thorbek.

Store Derbyshire Ovnkul

expederes renharpede fra Lager til den allerbilligste Pris. Det er nu Tide at forsyne sig til Vinteren og Bestillinger bedes afgivne til

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassevilkår til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folie til 2 pCt. p. a.

Absolut bedste Kolonialvarer

til billigste Dagspriser anbefales.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Ulstre, Frakker, Jaketter, Kaaber, Spadseredragter, moderne Ting, Rejseprøver, opkøbt langt under almindelig Pris, sælges særlig billigt.

Uld og strikkede, renvaskede Klude tages i Bytte til højeste Dagspris.

Chr. Olsen,
MESSEN, ALLINGE.

Cement, Tagpap,

Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre, Riste og Rønseluger anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Magasin du Nords
Juleudstilling

aabnes Mandag den 7. December.

Se Vinduerne paa Søndag

EJNAR THORBEEK.

Det østbørnholmske Dampskibsselskab.

I Anledning af Jul og Nytaar sker følgende Forandringer i Fartplanen: Afgang fra NEXØ Mandagen den 21de ds. (istedetfor Tirsdag den 22.) Kl. 10 Form. via de respektive Byer, fra HASLE Kl. 12 Nat. og retur fra København Onsdag Morgen Kl. 7 (istedetfor Torsdag den 24.)

Afgang fra NEXØ Tirsdagen den 28. Kl. 10 Form. via Byerne — fra HASLE Kl. 12 Nat. — og retur fra København Torsdag Morgen d. 31. Kl. 7.

Fredagstureme den 18. og den 25. ds. saut d. l. Januar til København bortfalder.

Derefter er Farten med Tirsdagen den 5. Januar og indtil videre atter: Fra NEXØ hver Tirsdag Form. Kl. 10, anløbende alle Stationer, — fra HASLE Kl. 12 Nat.

Fra NEXØ hver Fredag Aften Kl. 9 direkte til København, og fra København hver Torsdag og Søndag Morgen Kl. 7.

NEXØ i Bestyrelsen den 5. December 1914.

Fikse Nyheder
i Bluseliv.

Magasin du Nords Udsalg.

Ungt, fedt

Oksekød og Kalvekød

faas hver Dag til 40—45 Øre pr. Pd.

Udsalget, Allinge. Telefon 91

Nordlandets Kødforsyning.

Sandvig, Telefon 19.

NB. Bestillinger bringes overalt.

Symaskiner

hos

Wilh. Hansen, Sandvig.

Afbetaling indrømmes.

Billige Priser

Grønlandsfareren

Knud Rasmussen

holder

Foredrag med Lysbilleder Mandag den 7. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$ paa Forsamlingshuset „Hammershus“ i Allinge. — Medlemmer af Foredragsforeningen og Selskabelig Forening har gratis Adgang. Andre 50 Øre. Børn 25 Øre.

Store

Spise-Kartofler

sælges til 3 $\frac{1}{2}$ Øre pr. Pund i

Nordlandets Handelshus.

Bestil

Deres Regninger, Meddelelser, Konvolutter og Brevpapir i Allinge Bogtrykkeri. Hurtig Levering. Billigste Priser. Ring op Telefon 74.

HERRE LINGERI

Magasin du Nords Udsalg
anbefaler
sit velassorterede Lager i
Herre-Lingeri!

Se Vinduerne
Ejnar Thorbek, Allinge.

Sælg os Deres Beholdning af
Rug, Hvede, Byg og Havre
eller gør Byttehandel med os saaledes, at De faar gode sunde Foderkager eller Hvedeklid som Erstatning. Bedste Tilbud faas fra

Nordlandets Handelshus.

Urmager **A. M. Lindberg** Guldsmed

anbefaler
Lommeure, Stueure, Brillor m. m. — Fest- og Brudegaver.
Telefon Nr. 4. Stort Udvalg. Gravering gratis.

De eng. renharpede Gaskoks

ere meget kraftige og er et behageligt Brændselsmateriale. Disse sælges for 1 Kr. 35 Øre pr. hl, frit tilkøbt pr. Kontant.
Nordlandets Handelshus i Allinge.

Tiden kræver

ikke alene Sparsommelighed, men enhver dygtig Landmand maa, for at kunne drive et virkelig rationelt Landbrug, føre et nøjagtigt dagligt Regnskab over sine Udgifter og Indtægter, thi først derved faar han Indblik i, hvilken Driftsmaade, der betaler sig bedst. Hr. Lærer Jørgensen, Olsker, har udarbejdet en **Regnskabsbog for Landmand**, der er let og bekvem at føre og beregnet for et Aar. Den koster kun 65 Øre og faas i Bogladen og i Allinge Bogtrykkeri. Det bliver den bedste og billigste Julegave, hvormed en Husmoder kan glæde sin Mand.

God, sund, dansk Spise er

Ærter. - Bønner. - Hvidkaal.

Hele afskallede Victoria-Ærter.
Store Flække-Ærter.
Letkogende bornholmske Ærter.
Hollandske brune Bønner.
Stor fast Amager-Hvidkaal sælges i

Nordlandets Handelshus.

Husk vort velassorterede

Trælast-Lager!

Forlang Tilbud, og vi er til Tjeneste.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Islandsk Lammekød

bedste Sort kontrolleret og stemplet, sælges.

For- og Mellemstykker a 42 Øre.
Smaa Baglaar a 50 Øre.

Nordlandets Handelshus.

Love og Kvitteringer billigst i Allinge Bogtrykkeri.

Krigen i Urskoven

Som man ved, har Verdenskrigen ogsaa strakt sig til „det mørke Fastland“, hvor de allierede forlængst er begyndt at rette kraftige Augreb mod de tyske Kolonier.

En engelsk Soldat har i et Brev til Hjemmet givet en levende Skildring af, hvorledes Krigen i Urskoven former sig.

Brevet er afsendt fra Nairobi, dybt inde i britisk Østafrika, men ikke langt fra Grænsen mod tysk Østafrika. Soldaten fortæller, hvorledes to Eskadroner af hans Regiment havde faaet Ordre til at rykke ud mod en Skare Tyskere, der var trængt frem mod de engelske Besiddelser.

— Min Eskadron red frem til den 28. Milepæl, for at falde Fjenden i Ryggen, mens den anden Eskadron drog til Kiu, forat angribe Tyskerne forfra. Vi kom ogsaa lykkeligt til bemeldte Milepæl, hvor vi fik Rationer for to Dage, og red videre. Snart hørte vi imidlertid af de indfødte Masajer, at Tyskerne havde faaet Færten af os og derfor havde trukket sig tilbage. Vi fulgte efter dem til den tyske Grænse, men det lykkedes os ikke at indhente dem.

Disse Strejftog varede i 3 Dage, og naar vi søgte Hvile, maatte vi leje os paa den bare Jord. — Vi havde tilsidst intet andet at spise end Kød af de Dyr, vi skød undervejs. Først mod Slutningen af den tredje Dag kom der Furagevogne, men de var saa mangelfuldt forsynede, at vi endnu i tre Dage maatte leve alene af Kød og Ris, og uden at have hverken Sukker eller Salt, ikke at tale om Mælk, The eller Kaffe. Vi blev alle daarlige deraf og skældte frygtelig ud.

Først efter 7 Dages Forløb blev vi paa uy ordentlig forsynet og fik samtidig Befaling til at gaa tilbage til den 26. Milepæl, hvortil Hovedkvarteret imidlertid var bleven forlagt. Vi kom nu igennem en Landstrækning, hvor det ligefrem vrimlede med Storvildt. Vi saa saaledes mægtige Flokke af Giraffer og Antiloper, men hver Nat maatte vi udsætte stærke Vagtposter omkring Lejren for at værges os mod Rovdyrene. Løverne lurede ikke langt fra os, og vi hørte stadig deres Brølen. Det var uhyggelige Timer i den begsorte Nat og den tætte Urskov, der syntes saa mærkelig levende. Flere Gange maatte Posterne redde sig om bag ved Træerne for Løverne, der luskede om i en Afstand af kun en Snes Meter, og en af Vagterne forfulgtes af et kæmpemæssigt Næsehorn.

Det var forbudt os at skyde, og derved blev Situationen saa meget uhyggeligere; i 3 Uger sov vi under aaben Himmel og var ikke af Tøjet, og atter og atter gennemblødes vi af Natterregnen, saa der ikke var en tør Trevl paa os.

Da vi naaede den 26. Milepæl, maatte vi snart paany ud mod Tyskere og sorte, der havde nærmet sig Byen Kisumu. Vi naaede Viktoriasøen og førtes her ombord i en Damper, som skulde bringe os til Kurungo, som troedes forladt af Tyskerne. Da vi imidlertid vare komne Kysten 6—700 Meter nær, fløjtede et Par Kugler hen over

vore Hoveder, og næppe havde vi kastet os ned paa Dækket, før tre Kanoner og et Maskingevær lod en sand Kugleregn hagle ned over os. Vi besvarede Ilden med den Kanon og det Maskingevær, vi havde ombord, — men det var os umuligt at lande, og vi maatte derfor gaa tilbage og hente Forstærkning. Da vi atter kom til Kurungo, var Pladsen tom.

Ønsker De

smukke og moderne Fotografier, da henvend Dem i Atelieret ved Havnen.

Telefon 4. **Andr. Ipsen.**

— **Billeder indrammes.**

*Alle Slags Skilte
og Plakater
billigst i
Allinge Bogtrykkeri.*

Søger De en Livsledsagerske,

skal den gamle Cykle sælges, ønsker De Adgang over deres Ejendom forbudt, har De fundet et Par Galoscher, skal der være politisk Møde eller Bal, har De Kreaturer til Salg eller vil De købe saadanne, har De faaet nye Varer hjem, paatager De Dem Reparationer, har De startet en ny Forretning — hvordan skal Folk saa faa det at vide, hvis De ikke averterer i et Blad, som virkelig læses.

„Nordbornholms Ugeblad“ læses af saa at sige alle i Nord Herred og er derfor et fortrinligt Annonceblad. Send deres Annoncer til „Nordbornholms Ugeblad“.

En helt eller delvis møbleret
2-Vær. Lejlighed

uden Køkken, og passende for en enlig Herre eller Dame, er til Leje. Bogtrykkeriet anviser.

Frisk Blodmelasse

anbefales fra Lager til billigste Dagspriser.
Allinge Kolonial- Produktforretning.

**Klædninger fra 16 Kr.
Vinterfrakker & Ulsters fra 25,00
Stortrøjer fra 12 Kr.**

**Et Parti Vinterfrakker & Ulsters i smaa Størrelser
sælges for 8 a 10 Kr. pr. Stk.**

Nordlandets Handelshus.

Vor bekendte fine Kaffe

samt The, Chokolade og Cacao
anbefales det ærede Publikum. **NB. Altid frisk Kaffe.**

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Ingen Prisforhøjelse!

Vi anbefaler vort store Lager af alle Slags Fodtøj, som endnu sælges til de kendte billige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Extrafint nyt islandsk Lammekød,

dyrlægekontrolleret, samt extra gode Køgeærter anbefales til billigste Pris.

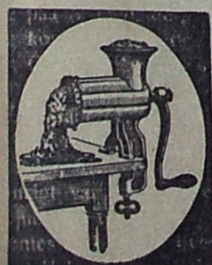
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Alle Sorter tørre sunde Sædvaper købes!

Ved Samhandel betaler vi Kornet med absolut højeste Dagspris efter Kvalitetsvægten.

Vær saa god at vise os Prøver af Partierna.

Nordlandets Handelshus.

Vridemaskiner,
Tøjroller,
Husholdnings-
maskiner

Største Lager af
Isenkram,
Glas, Poreclæn og
Fajance.

Anker Heegaard's
bekendte
Gryder
anbefales.

Spise- og
Vandstel
samt hele
Køkkenudstyr.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.